

Stödsamtalarens dilemma.

Christina Hagelthorn

När de gömda kommer till en stödsamtalare, är de ofta upptagna av praktiska frågor om advokathjälp, intyg etc. De har konkreta problem, som de vill ha lösta, och som de sysselsätter sig mycket med. Dessa frågor ligger många gånger långt utanför stödsamtalarens kompetens.

Om stödsamtalaren engagerar sig i sådana frågor, känner han eller hon sig lätt okunnig och värdelös. Det kan kanske vara en omedveten avsikt hos den gömde att flytta över sådana känslor till stödsamtalaren. I så fall kan ju stödsamtalaren ta upp sina känslor till öppet samtal om hur förfärligt det måste kännas för den gömde just nu.

Så länge som den gömde sysselsätter sig med frågor om vilken advokat, man ska välja, vilket intyg som ska vart och så vidare, skymmer det sikten för det verkligt stora problemet, nämligen att den gömde är totalt utlämnad åt icke välvilliga myndigheters godtycke. Den gömde sitter nu fast i en olidlig livssituation. Det ligger helt utanför hans eller hennes makt att förändra den.

Stödsamtalarens uppgift kan inte vara att agera lekmanadvokat. Inte heller är det stödsamtalarens uppgift att påvisa hur totalt utsatt och maktlös den gömde är.

Stödsamtalarens uppgift är att ge just stöd; ge uppmärksamhet, visa på det goda som ändå finns i just den personens liv, leta efter sätt att uthärda väntan på en kanske avlägsen framtida förbättring, odla och utveckla den gömdes talanger och kunskaper, lära ut sätt att hantera oro och kroppsspänningar, och så vidare.

Det kommer mig att tänka på en gammal vits för vad det kan vara värt: En alkoholist har ramlat ner i rännstenen och ligger där och kan inte ta sig upp. En annan alkoholist kommer vinglande förbi. ”Hjälp mig upp!” ropar den fallne. Den gående stannar och svarar: ”Nej, det kan jag inte, men jag kan lägga mig bredvid dig.”